

Ordets liturgi for barn

Tidsramme: 20-25 minutter

13. søndag alminnelige kirkeår C

Evangelium: Luk 9,51–62

Da det led mot den tid da Jesus skulle tas bort fra denne verden, styrte han uten å nøle sine skritt mot Jerusalem. Han sendte folk i forveien med bud; og de gikk inn i en samaritansk landsby for å skaffe ham husly. Men der ville de ikke ta imot ham, fordi han var på vei til Jerusalem.

Da disiplene Jakob og Johannes så det, spurte de: «Herre, vil du at vi skal få ild til å falle ned fra himmelen og fortære dem?»

Men han vendte seg til dem og satte dem i rette. Så fortsatte de til en annen by.

Mens de var underveis, var det en som sa til ham: «Jeg vil følge deg, hvorhen du så går!»

Men Jesus svarte ham: «Revene har sine hi, og himmelens fugler har reder, men Menneskesønnen har ikke det han kan helle sitt hode til.»

Men til en annen sa han: «Følg meg.»

Han svarte: «La meg først gå og begrave min far.»

Jesus sa da: «La de døde begrave sine døde, men gå du ut og forkynn Guds rike!»

Der var også en annen som sa: «Jeg vil følge deg, Herre, men la meg først gå og si farvel til dem hjemme.»

Men Jesus svarte: «Ingen som først legger hånden på plogen og siden ser seg tilbake, er skikket for Guds rike.»

Øvrige lesninger: 1 Kong 19,16b.19–21. Gal 5,1.13–18

Refleksjon og hovedbudskap

I denne lesingen ser vi at det bærer mot Jerusalem og Golgata med faste og sikre skritt. Det er Jesu siste bestemmelsessted for hans jordiske liv som vanlig menneske. Og det er ingen vei utenom, han har alltid visst det. Det er slik frelsesplanen er. Det er dette hans sendelse består i. Og nå nærmer tiden seg. Hans tid som omreisende rabbi med disipler går ubønnhørlig mot slutten. Tiden er blitt knapp, og det kommer tydelig til uttrykk i denne teksten.

I Jesu jordiske liv var det slik at det fantes en tid for alt, og Jesus gikk alltid inn i alle sine livsfaser og fylte sin sendelse på aller ypperste vis. Det var en tid for å være et foster i sin mors kropp. Så var det en tid for å være spedbarn og barn hos sin mor og stefar, Josef – og gutt i gata i Nasaret der de etter hvert flyttet inn sammen alle tre. Og så var han snekker og Marias voksne sønn etter at hun ble enke. Og så dro han fra Nasaret og sin mor, og ble omreisende rabbi – forkynnte og gjorde mange under. Og når vi møter Jesus i denne evangelieteksten, er det nettopp denne tiden som er i ferd med å avsluttes. Om ikke lenge skal Jesus ri inn i Jerusalem på et esel, som en konge. Her befinner vi oss midt i en glidende overgang til den neste fasen av hans liv.

I løpet av tiden som omreisende rabbi, møtte Jesus mange vanlige mennesker, som trodde på ham og som gjerne ville følge ham. Men ikke alle ville gjøre det. Og av de som trodde på ham og ville følge ham, var det heller ikke alle som forsto dette med at alt i livet har sin tid. For det å forstå at alt har sin tid og at tiden for å fullføre noe derfor kan bli knapp, gjaldt ikke bare Jesus. Det gjelder i aller høyeste grad alle oss andre

også. Også i våre liv er det slik at alt har sin tid. Det er Gud som har kalt oss til livet og til å leve i verden som mennesker. Han gir oss livet og tiden på jorden i gave. Og det finnes en riktig tid for alt i våre liv også. Det finnes et eget kors for hver enkelt av oss også, og det kommer en tid i alles liv da vi må ta opp korset vårt og bære det til Golgata.

I denne teksten refereres det til flere ulke dialoger som Jesus har hatt med noen mennesker, og Jesus kommer med flere fyndige sluttreplikker her, som kanskje ikke er så enkel å forstå betydningen av. Noe av dette kan virke som vel fordømmende og strenge ord fra Jesus sin side. For hva mener han med å si at man ikke skal begrave de døde, men bare forkynne om ham? Og hva mener han med at hvis noen legger en hånd på ploegen, men ser seg tilbake, er ikke skikket for Guds rike? Mener han at de som tror på ham og vil følge ham, totalt skal vende verden og de hverdagslige tingene ryggen og forholde seg som om den vanlige verden, slik den faktisk er, ikke finnes? En viktig tolkningsnøkkel her er hans utsagn om Menneskesønnen. Han sier: «Revene har sine hi, og himmelens fugler har reder, men Menneskesønnen har ikke det han kan helle sitt hode til.» Her snakker han om seg selv som Menneskesønnen. Men egentlig snakker han om to ulike typer menneskelige egenskaper, eller til og med to ulike typer mennesker. «Revene» og «fuglene» som han nevner, er de som i sin dypt jordiske natur finner seg et hjem i denne verden. De hører hjemme i naturen på denne jorden. Menneskesønnen er en skapning av en helt annen karakter. Han finner seg derimot ikke et hjem her på jorden. Han bor her en stund og vandrer rundt, men finner ikke et hvilested her engang. Han hører ikke hjemme her. Hans egentlige hjemsted er hos Gud Fader i Hans rike. De to typene mennesker (eventuelt menneskelige egenskaper) som Gud snakker om her, er de som innretter seg og tilpasser seg livet på jorden, som om det jordiske liv var det eneste som fantes. De skaffer seg selv goder og makt på jorden, uten tanke på Guds rike og det evige liv. De går ut ifra at det eneste liv de har er det jordiske livet. Samaritanene vi hører om her, som ikke ville ta imot Jesus til overnatting i husene sine, blir her eksempel på denne typen mennesker, som har innrettet seg på jordkloden og lever dette veldig jordiske livet. De forholder seg ikke til Guds rike og det evige liv. De tror ikke på det.

Vi får en henvisning til fortellingene om Sodoma og Gomorra i GT, når disiplene spør Jesus om de skal la det regne ild over deres bosetninger og fortære dem. I GT lot Gud det falle ild over Sodoma og Gomorra, så byene ble jevnet med jorden og de ondene menneskene der ble drept alle sammen. Men Jesus snakker disiplene fra å gjøre dette med disse samaritanene. Denne gangen handler Gud annerledes enn i tilfellet med Sodoma og Gomorra. Hvorfor det? Atmosfæren i hele denne teksten gir oss svaret: Fordi tiden er knapp. De onde og gudløse, som er av denne verden og som tar seg til rette her på jorden, har ikke lang tid igjen. Vi vet ikke eksakt når enden kommer, men Jesus lar det skinne gjennom her at når han har fullført frelseshandlingen så vil han gi sin kirke en tid på jorden – til omvendelse for gode mennesker – men så er enden nær. Også i Johannes åpenbaring møter vi Kristus i perspektiv av skjæringspunktet mellom tid og evighet. Og også der blir det klart at tiden som menneskene har fått her på jorden kommer til å renne ut; den kommer til en slutt. Tiden vil ikke vare for alltid. Den som vil omvende seg og gå til det hellige liv – bli skikket for livet i Guds rike, når denne verden forgår, må derfor gjøre det raskt. Endetiden kan være her når som helst, og da kan det være for sent. Jesus advarer oss; omvendelsen og veien til korset og Golgata er ikke noe vi skal utsette fordi vi vil «leve litt til i denne vakre verden». Da kan det brått være for sent. Den som vil omvende seg og komme til det hellige liv og Guds rike, skal gjøre det i dag. Jorden og verden slik vi kjenner den, vil forgå som Sodoma og Gomorra. Men Gud vil redde ut de gode menneskene, slik han reddet ut Lot og familien hans i det det begynte å regne ild over byene. Nå hadde det seg slik at selv om Sodoma og Gomorra var onde byer, så var de meget rike og det var stor velstand. De som bodde her, levde i luksus og overflod. Og også Lot og familien hans trivdes godt med å bo i Sodoma – også uten at de deltok i ondskaperen der. Lot og familien ønsket ikke å forlate Sodoma, fordi de levde i slik velstand der. Og det er i siste sekund at en engel geleider dem motvillig ut av byen. De blir bedt om å flykte så fort de kan og ikke snu seg for å se hva som skjer med byen. Men en av dem gjør dette allikevel, og det er kona til Lot. Hun kunne ikke gi slipp på byen, der hun hadde hatt sitt hjem og hatt det så godt. Hun ville se denne byen en gang til, for hun lengtet tilbake allerede. Det gikk ikke bra. I det hun snudde seg ble hun forvandlet til en saltstøtte. Hennes liv endte der, hun var ikke med familien sin videre på flukten fra Sodoma.

Jesus advarer oss mot å se oss tilbake, når vi først har bestemt oss for å omvende oss. Da er det bare å ha Guds rike for øye, for denne verden som vi lever i nå er det uansett ikke noe håp for. Den vil forgå med all sin ondskap. Det er bare et spørsmål om tid. Jesus er kommet til verden for å skille ut det gode fra det onde, og ta de gode med til evig liv i Guds rike. Vi er her i verden for å forberede oss på livet i Guds rike. Det er Jesus som gir oss kraft til å gjøre dette. Vår omvendelse kan vi ta imot fra ham. Men klarer vi ikke å ta imot omvendelsens gave fra Gud, så klarer vi heller ikke å overvinne denne verden. Og klarer vi ikke å overvinne verden, da er det denne verden som vinner over oss. Da blir vi værende og forgå med tiden når den renner ut og tar slutt. Da kan vi ikke komme til Guds rike.

Forberedelser

Finn en stor stein ute som du kan ta med til undervisningen. Steien skal være stor nok til at barna i søndagsskolen kan prøve den ut som «pute». Ha også PC med nettilkobling og prosjektør klar eller skriv ut noen bilder på forhånd i et passe stort format som du kan vise frem til barna.

Lag klar små papirlapper med sitatet: «Revene har sine hi, og himmelens fugler har reder, men Menneskesønnen har ikke det han kan helle sitt hode til.» Del dem ut til barna til slutt. Husk å lage nok lapper.

1. Innledning/åpning

På forhånd har søndagsskolelæreren satt opp et alterbord med duk (grønn). På bordet skal det ligge/stå et krusifiks, et lys, fyrstikkeske og en bibel.

Når barna kommer til søndagsskolerommet, setter de seg i en halvsirkel rundt alterbordet. Begynn med lystenning og korstegnet mens vi sier: «I Faderens, Sønnens og Den Hellige Ånds navn». La gjerne en som nylig har hatt bursdag komme frem og tenne lyset. Hjelp til med fyrstikken, hvis det trengs.

Sang: Vårt alterbord er dekket

2. Opplegg for formidling av bibelteksten

Les gjennom dagens tekst høyt for barna.

Sang: La oss vandre i lyset

Fortelling, bilder og samtale med barna

Fortell: I dagens lesning hører vi om at Jesus var på vei til Jerusalem, og vi vet hva som til slutt skjedde med ham der; han ble korsfestet. Her hører vi om at han og disiplene møtte en del mennesker på veien til Jerusalem, og at de hadde noen samtaler med disse menneskene der Jesus sier noen ting som kanskje er litt vanskelige å forstå. [Les eventuelt gjennom lesningen en gang til og spør:] Er det noen av dere som synes at Jesus og disiplene er litt strenge noen ganger her? At det kommer litt harde ord fra dem? (La barna rekke opp hånden.)

Videre: Jesus reiste rundt i over tre år og forkynte om himmelens rike – at det virkelig finnes, selv om vi ikke kan se det nå. Han ville gjøre alle mennesker oppmerksomme på at hvis de tror på ham og følger ham, så kan de komme til det evige liv i himmelen. Men hvis vi vil klare det, så må vi legge denne verden bak oss, sa han. Hva mente han med det? Hvordan kan mennesker legge denne verden bak seg? (La barna rekke opp hånden og komme med forslag?)

Videre: Er det noen av dere som synes at jordkloden er et vakkert og godt sted å leve? (La barna rekke opp hånden.) Ja, jorden er virkelig veldig vakker. Gud har skapt jorden som et hjem for oss å leve. [Nå tar du frem bilder du har funnet frem på forhånd av vakre naturlandskaper. Vis dem gjerne frem med prosjektor. Har du mulighet kan du også spille av litt sublim klassisk musikk i bakgrunnen mens du viser bildene.] Spør: Hva synes dere – er det fint? (La barna rekke opp hånden.)

Videre: Men så har det seg også slik at livet på jorden ikke bare er vakkert for alle. Her finnes det dessverre også mye konflikt, kriger, fattigdom, sult, nød, sykdommer, undertrykkelse, død, mobbing, drap og mye annet som er forferdelig negativt og som gjør at mange mennesker lider. Og slik var det også på Jesu tid, og Jesus visste dette veldig godt. Nå skal vi se på noen flere bilder. [Nå viser du/spiller av noen bilder du har funnet frem på forhånd som viser fattigdom, krig og noen som er syke. Du kan fortsette å spille av den samme sublimе musikken i bakgrunnen, hvis du synes det passer.] Spør: Hva tenker dere – er verden et godt sted for alle mennesker å leve? (La barna rekke opp hånden.)

Jesus forklarte oss at mennesket har i virkeligheten to typer kjærlighet i seg, to typer lengsler. Den ene er lengselen etter å ha et godt hjem og leve et godt liv i velstand her på jorden; ha god helse og penger til å kjøpe oss alt vi har lyst på med. Den andre lengselen vi har i oss, er lengselen etter Guds rike – å finne vårt himmelske hjem hos Gud. Jesus sa at vårt liv og vårt hjem her på jorden er et timelig hjem. Det varer så lenge vi lever eller så lenge jordkloden slik den er nå finnes og er beboelig for mennesker. Men en dag vil jorden ta slutt. Da er det ikke noe hjem her for noen av oss mer. Vår hjem i himmelen hos Gud tar derimot aldri slutt – det er et evig hjem for oss. Derfor må vi sette vår kjærlighet til hjemmet vårt i Guds rike foran, kjærligheten til vårt jordiske liv og levnet nå. Og det er dette som er å legge verden bak seg, når vi elsker Jesus mer enn alle andre, og når vi lengter mer til Guds rike enn til alle tingene våre og huset vi bor i.

Jesus sier en spesiell ting i denne lesningen. Han sier: «Revene har sine hi, og himmelens fugler har reder, men Menneskesønnen har ikke det han kan helle sitt hode til.» Da er det seg selv han snakker om. Det er han som er Menneskesønnen. Han sier at han finner ikke noe hjem i denne verden i det hele tatt. Han hører fult og helt til hos sin Far i himmelriket. Og det er dit han lengter etter å komme hjem. Og når vi tenker på alle de barna og menneskene som i verden i dag heller ikke finner seg et godt hjem her på jordkloden, og som møter mye lidelse – da forstår vi at de lengter etter Gud og livet i hans rike. Når noen har møtt mye lidelse, da lengter de etter å legge det jordiske livet bak seg og å få komme til himmelen.

Nå skal dere få komme frem alle sammen og prøve hva det er når man ikke har en bolig med et koselig soverom og deilig myk seng med pute og dyne å sove i. Nå kan dere komme frem og prøve hvordan det er å ligge på bakken og bruke en stein som pute. [La alle barna komme frem og prøve steinen som pute.] Spør: Hvordan var det? (La barna rekke opp hånden og svare.)

Hva kan vi gjøre hvis vi synes det er vanskelig å legge denne verden bak oss, og sette lengselen etter Guds rike foran alt? Det er jo så mange ting vi er så glade i og knyttet til her hvor vi lever og bor ... (La barna rekke opp hånden og komme med forslag.) Forslag du kan komme med selv er at vi kan minne oss selv på alle de menneskene som av ulike årsaker har det vanskelig og sliter med sine liv (f. eks pga. fattigdom og kriger). Og så kan vi også huske på at dette livet som vi har her kommer til å ta en slutt, det er ingen som lever evig her på jorden. Vi blir alle syke, gamle og dør. Og Jesus minner oss også på at selve jorden kommer også til å ta slutt. Det vil komme til et punkt i tiden der den ikke lenger vil kunne tilby et hjem for noen som helst av oss. Når vi minner oss selv på alt dette, da kan vi også sette lengselen til Guds rike høyest inni oss.

Sang: Jesus, du er konge

3. Sanger

Vårt alterbord er dekket (Adoremus 286)

La oss vandre i lyset (Adoremus 216)

Jesus, du er konge (Adoremus 200)

4. Avslutning

Del ut lapper med dagens sitat til alle barna. Så ber dere velsignelsen sammen. Be alle barna gå stille og rolig tilbake til kirken.